

CONSULTA PÚBLICA PRÈVIA DE L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE MODIFICACIÓ DEL CODI CIVIL DE CATALUNYA EN MATÈRIA DE SUPORTS

En data 30/3/2022 es va iniciar el tràmit de Consulta pública prèvia de l'Avantprojecte de llei de modificació del Codi civil de Catalunya en matèria de suports a través del Canal participa.

La finalitat principal d'aquesta consulta, que ha tingut una durada d'1 mes, ha estat conèixer l'opinió de la ciutadania, en general, i de determinats col·lectius afectats de manera especial per les disposicions que es pretenen aprovar, en particular. En concret, caldrà modificar alguns preceptes del Codi civil de Catalunya per tal d'adaptar-lo d'una manera definitiva a la Convenció de Nova York sobre els drets de les persones amb discapacitat, de 13 de desembre de 2006.

Concretament, els aspectes objecte de la consulta han versat sobre aquests punts:

- Conèixer propostes que permetin entendre les necessitats de les persones amb discapacitat i dels seus familiars.
- Conèixer el parer de les persones amb discapacitat, el dels seus familiars i el de les entitats que poden prestar suport, pel que fa a les institucions de suport i protecció de les persones amb discapacitat.
- Conèixer propostes per tal d'aconseguir una regulació de l'assistència que abraci la diversitat de situacions en què una persona amb discapacitat pot requerir suport en l'exercici de la seva capacitat jurídica.
- Conèixer les propostes dels diferents professionals i operadors jurídics que han d'intervenir en el règim i aplicació de les mesures de suports.

A més, per a orientar les aportacions s'han formulat les següents preguntes:

- 1.- Creieu que l'ordenació definitiva de les normes relatives a les institucions de suport en una única norma facilitarà la interpretació i l'aplicació de les normes de protecció de les persones amb discapacitat?
- 2.- Considereu que la proposta s'adapta als objectius de la Convenció de les Nacions Unides, de 13 de desembre de 2006, sobre els drets de les persones amb discapacitat?
- 3.- Penseu que la figura de l'assistència és un instrument adequat per donar suport a una persona amb discapacitat en l'exercici de la seva capacitat jurídica? Enteneu que té en compte la seva voluntat i preferències?

4.- Quins aspectes no previstos en la normativa actual (inclòs el decret Llei 19/2021, de 31 d'agost) s'han de tenir en compte per concloure d'una manera íntegra i definitiva l'adaptació del nostre dret a la Convenció de Nova York.

5.- A grans trets i com a plantejament general, com s'ha d'encabir la institució de l'assistència i dels suports en la futura llei?

6.- Quina problemàtica pot suposar per les persones amb discapacitat la modificació judicial de la capacitat i com ho ha de resoldre la futura llei?

El resultat de la consulta ha donat lloc a deu aportacions fetes per les deu entitats següents:

1. Som Fundació, una aportació titulada **Propostes realitzades per Som Fundació a la proposta de reforma del Codi Civil de Catalunya en relació a les institucions de suport a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat**. Som Fundació ha donat resposta a les preguntes formulades a la consulta. Aquesta entitat està inscrita en el Registre de grups d'interès de Catalunya.

2. UPIMIR (Unió de Petites i Mitjanes Residències), una aportació titulada **Modificació del Codi civil de Catalunya en matèria de suports**. Aquesta entitat està inscrita en el Registre de grups d'interès de Catalunya.

3. Fundació RUBRICATUS, que ha respòs a les preguntes formulades a la consulta. Aquesta entitat està inscrita en el Registre de grups d'interès de Catalunya.

4. Associació Intercol·legial de Col·legis Professionals de Catalunya, una aportació titulada **Aportacions que realitza el Grup de Treball Intercol·legial sobre Discapacitat de l'Associació Intercol·legial de Col·legis Professionals de Catalunya**. Aquesta entitat està inscrita en el Registre de grups d'interès de Catalunya.

5. Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA), una aportació titulada **La Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA) ve a plantejar les següents consideracions dins del procés participatiu sobre la modificació del CCC en matèria de suports**. Aquesta entitat està inscrita en el Registre de grups d'interès de Catalunya.

6. Càtedra Unesco para reflexionar sobre paz, solidaridad y dialogo intercultural, fa una aportació titulada **Proposta de la Càtedra UNESCO Paz Solidaridad Diálogo Intercultural**.

7. Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, fa una aportació titulada **Propostes a considera per la reforma del Codi Civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat de la Comissió de Drets de les Persones amb Discapacitat de Col·legi de l'Advocacia de Barcelona**. Aquesta entitat està inscrita en el Registre de grups d'interès de Catalunya.

8. Associació Centres Sòcio-Sanitaris Catòlics de Catalunya, fa una aportació titulada **Propostes a considerar per la reforma del Codi Civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat**.

9. Federació Catalana d'Autisme, fa una aportació titulada **Proposta Federació Catalana d'Autisme**. Aquesta entitat està inscrita en el Registre de grups d'interès de Catalunya.

10. DINCAT, fa una aportació titulada **Aportacions DINCAT a la modificació del Codi civil Català en matèria de suports en l'exercici de la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat**. Aquesta entitat està inscrita en el Registre de grups d'interès de Catalunya.

A continuació, es recull el contingut de les aportacions i les respostes corresponents a cadascuna d'elles.

1. Som Fundació

Som Fundació ha donat resposta a cadascuna de les preguntes formulades en el tràmit de consulta pública prèvia:

1.- Creieu que l'ordenació definitiva de les normes relatives a les institucions de suport en una única norma facilitarà la interpretació i l'aplicació de les normes de protecció de les persones amb discapacitat?

Creiem que és bàsic que l'ordenació de les institucions de suport estiguin regulades en una única norma, per la pròpia comprensió i aplicació per part dels diferents actors implicats en ella.

Resposta:

La regulació es fa al llibre segon del Codi civil, encara que s'ha de tenir en compte que hi ha normes especials que no formen part del Codi i que també s'hauran de modificar posteriorment.

És convenient que es recullin totes i cadascuna de les diferents institucions de suport, tant la tutela de menors, l'assistència, la defensa judicial i la guarda de fet, així com els poders preventius.

Resposta:

Està previst fer la regulació de les diferents institucions de suport.

Així mateix, també s'haurà de tenir en compte altres punts que afecten a la eliminació de la modificació de la capacitat, i que no només es veuen recollits al Llibre II del CCC, sinó que també hi ha afectacions en el Llibre IV respecte a les substitucions exemplars, que s'entén que desapareixeran de la mateixa manera que passa en el Dret comú, així com les ja previstes en previsions testamentàries prèvies que es transformin en fideïcomís de residu.

Posteriorment caldrà efectuar la revisió de tots els llibres del Codi per harmonitzar-los amb la regulació que es faci dels suports a l'exercici de la capacitat.

Caldrà tenir en compte però, si caldrà regular aquesta situació per aquelles persones que necessitin del suport d'una assistència representativa, a causa de

les seves especials necessitats de suport intens en l'àmbit d'administració econòmica.

Està prevista la regulació de l'assistència representativa, quan calgui.

2.- Considereu que la proposta s'adapta als objectius de la Convenció de les Nacions Unides, de 13 de desembre de 2006, sobre els drets de les persones amb discapacitat?

Entenem que s'adapta, però ha de quedar ben definit i delimitat en quins moments es pot o no optar pel nomenament notarial de l'assistent en l'exercici de la capacitat jurídica, ja que això està creant molta inseguretat, no només en la societat, sinó en els propis notaris als qui se'ls hi ha adjudicat la càrrega de provar la capacitat cognitiva en una prestació de suports de persones amb discapacitat.

Resposta:

Preval la voluntat de la persona concernida, per això segurament no ha d'estar tan delimitat i s'ha de deixar oberta la possibilitat d'escollir entre la via notarial i la judicial. D'acord amb la Convenció no es pot precisar ni determinar en la Llei quan procedeix un o un altre tipus d'assistència, ja que ha de prevaldre la voluntat de la persona. Amb tot, es tindrà en consideració la observació.

3.- Penseu que la figura de l'assistència és un instrument adequat per donar suport a una persona amb discapacitat en l'exercici de la seva capacitat jurídica? Enteneu que té en compte la seva voluntat i preferències?

Creiem que cal definir bé el nom, doncs l'assistència personal operada per l'assistent personal, està regulada a la llei de l'autonomia personal. D'altra banda, l'assistència que es preveu regular en el codi civil és l'assistència per l'exercici de la capacitat jurídica per la presa de decisions.

Considerem que la figura de l'assistència és una institució vàlida, sempre i quan es doti del contingut específic i es detallin en quins àmbits concrets ha de prestar el suport, ja que moltes vegades es tendeix a una generalització de conceptes que impossibilita determinar per part de l'assistent i/o de l'assistit quan ha d'intervenir o no. El mateix succeeix en quant a la interpretació que poden fer tercers operadors amb els què s'hagi de intervenir (entitats bancàries, pròpia Administració Pública...).

Resposta:

La regulació que s'està treballant delimitarà el contingut i els límits de l'assistència de manera completa.

A més, s'ha de delimitar quan es pot optar per la via notarial i quan per la via judicial, ja que d'altra manera, pot comportar una situació d'inseguretat jurídica.

Així mateix, es considera que s'ha de definir quan i com poden entrar a exercir les altres institucions, com són la defensa judicial (que ha de tenir cabuda en situacions cautelars) i la guarda de fet, i assimilar-la a la situació del Dret comú,

així com indicar qui pot exercir aquesta funció, si només persones físiques o també les jurídiques, i els requisits per fer-ho, per tal de delimitar també la seva aplicació.

En els treballs que s'estan duent a terme es parteix del principi de la voluntat i es delimiten cadascun dels suports, el contingut i el règim. Cal precisar que, en el dret català, s'ha optat per reservar la guarda de fet per les persones menors d'edat. Per les persones majors d'edat amb discapacitat es regulen els suports informals i s'estableixen les regles. Aquests són més conformes a la Convenció de 2006.

4.- Quins aspectes no previstos en la normativa actual (inclòs el decret Llei 19/2021, de 31 d'agost) s'han de tenir en compte per concloure d'una manera íntegra i definitiva l'adaptació del nostre dret a la Convenció de Nova York.

Entenem que en la regulació ha de quedar molt clar que parlem de l'assistència per l'exercici de la capacitat jurídica per la presa de decisions, és important tant per les persones com pels diferents operadors que quedi clar quin es l'àmbit i que no es parli en cap moment de l'assistent personal. Doncs hi haurà persones que podran tenir un assistent personal contractat per ajudar-la en els tasques que no pugui fer funcionalment i que estarà contractat, i l'assistent a la capacitat jurídica per la presa de decisions que, ja sigui per via notarial o per via jurídica, l'ajudarà a poder decidir fins i tot quin assistent personal s'adequa més a les seves necessitats.

Resposta:

El que la normativa defineix és l'assistència jurídica que abasta (o que pot abastar) l'àmbit personal i el patrimonial, en la presa de decisions, en la formació de la voluntat, realització de l'acte jurídic, de manera que és molt diferent de l'assistent dels serveis socials.

No obstant, es pren nota per aclarir la terminologia, malgrat que la norma no parlarà d'assistent, sinó de persona que assisteix perquè el que es vol remarcar és la funció d'assistència i no la persona (de fet, aquesta no és una novetat, ja que estava al Codi civil des de l'any 2010).

Cal definir la defensa judicial, la guarda de fet, els poders preventius i/o l'autoassistència, a banda de definir com es controla l'exercici d'aquestes institucions per garantir que es tingui en compte la voluntat, preferències i desitjos de la persona amb discapacitat. També, establir les suficients salvaguardes perquè això es produeixi sense menyscar els interessos de la persona amb discapacitat, especificant la manera d'actuar en els casos d'impossibilitat d'expressió de la voluntat i preferències per part de la persona amb discapacitat que mai ha pogut manifestar la seva voluntat.

5.- A grans trets i com a plantejament general, com s'ha d'encabir la institució de l'assistència i dels suports en la futura llei?

Considerem que s'ha d'incloure un títol en el què es considerin les diferents institucions de suport previstes, les diferents formes de constituir-se (com i quan poden fer-se), els controls i salvaguardes que s'hagin de tenir en compte per garantir un correcte suport.

Resposta:

Es tindrà en compte en la regulació que s'està treballant.

6.- Quina problemàtica pot suposar per les persones amb discapacitat la modificació judicial de la capacitat i com ho ha de resoldre la futura llei?

La problemàtica pot comportar que no quedin ben definides les institucions i salvaguardes, i els àmbits d'actuació definits en la resolució o en el mandat privat en els què s'hagi de prestar el suport, en la possibilitat que existeixin tercers que davant d'aquesta situació de liberalitat, es puguin aprofitar en detriment dels interessos de les pròpies persones amb discapacitat.

Així mateix, volem fer una aportació a banda, ja que a la memòria preliminar es diu que "La tramitació de l'Avantprojecte de llei s'aborda sense previsió d'afectacions ni repercussions en els pressupostos de la Generalitat, ni en el capítol d'ingressos ni en el de despeses. La matèria objecte de regulació correspon al dret privat i, per tant, no té impacte pressupostari per a l'Administració pública".

Resposta:

Com ja s'ha dit en la proposta queden ben definides les institucions i el seu règim de manera completa. Pel que fa al paper de les entitats privades que realitzin activitats de suport, no s'haurà de posar en dubte a la regulació. També hauran de quedar perfectament definides les salvaguardes.

La referència a la previsió pressupostària que consta en la memòria preliminar es limitava als aspectes merament civils, i no es referia a situacions d'altres àmbits.

2. UPIMIR (Unió de Petites i Mitjanes Residències)

Per a la Unió de Petites i Mitjanes Residències (UPIMIR), la proposta actual s'adapta als objectius de la Convenció de les Nacions Unides de 13 de desembre de 2006 si més no de forma teòrica i que caldrà veure com adaptar-la a cada cas concret i com poder-la dur a terme a la pràctica. Afegeix que la figura de l'assistència pot ser un bon recurs i servir per oferir un suport respectant i tenint en compte en primer lloc la voluntat de la persona discapacitada i amb una intervenció mínima per la part que ofereix el suport.

La UPIMIR afegeix també que s'ha de tenir en compte que per adaptar-se a la Convenció, caldrà fer una revisió de totes les mesures fetes fins el moment.

Resposta:

Pel que fa a l'aportació d'UPIMIR, es posa de manifest que la finalitat principal de la proposta és adaptar la regulació actual als principis que preveu la Convenció de les Nacions Unides de 13 de desembre de 2006.

D'altra banda, pel que fa a la revisió de totes les mesures fetes fins el moment, es tindrà en compte a l'hora d'elaborar la part final del Projecte (Disposicions addicionals, transitòries,...)

La proposta que fa la UPIMIR és fer un projecte de conscienciació i difusió social que inclogui la formació a professionals, sessions informatives a familiars, centres i persones interessades, espais de trobada en els que les persones que ho requerissin poguessin exposar els dubtes que els sorgeixin respecte el nou escenari i, finalment, proposa la redacció d'un document de voluntats anticipades per casos en els que la patologia de la persona que rep el suport impliqui deteriorament o fluctuacions que puguin alterar de forma important els seus desitjos i la seva voluntat.

Resposta:

Sens perjudici que no està previst abordar l'àmbit de la salut, es tindrà en compte per fer, si escau, la proposta que correspongui en aquest sentit. D'altra banda, es posa de manifest que la regulació actual preveu el document de voluntats anticipades i el de voluntats digitals que permet manifestar i deixar constància de quina és la voluntat de cada persona.

3. Fundació RUBRICATUS

La Fundació RUBRICATUS ha donat resposta a cadascuna de les preguntes formulades en el tràmit de consulta pública prèvia:

1.- Creieu que l'ordenació definitiva de les normes relatives a les institucions de suport en una única norma facilitarà la interpretació i l'aplicació de les normes de protecció de les persones amb discapacitat?

Sí, però ja que és una normativa per fomentar i establir els suports que necessiten les persones amb discapacitat, el Govern podria elaborar un model del document legislatiu en format lectura fàcil, per fer-ho més accessible al col·lectiu de persones amb discapacitat intel·lectual.

Resposta:

Quan el text normatiu estigui en vigor, la Generalitat de Catalunya farà les actuacions necessàries per a divulgar la norma tenint en compte els criteris d'accessibilitat que garanteixin que totes les persones amb discapacitats físiques, sensorials, visuals o cognitives tinguin accés a la informació.

2.- Considereu que la proposta s'adapta als objectius de la Convenció de les Nacions Unides, de 13 de desembre de 2006, sobre els drets de les persones amb discapacitat?

Sí, tot i que el Govern hauria de destinar més pressupostos en el Departament de Justícia, en el Departament de Drets Socials i en els mòduls que reben les entitats o fundacions que ofereixen suports a persones, per tal de poder garantir aquests suports correctament.

Resposta:

Malauradament, la norma que regula una modificació del Codi Civil no pot entrar en aquestes qüestions pressupostàries. Evidentment, s'hauran de plantejar i discutir en el moment oportú que correspongui.

3.- Penseu que la figura de l'assistència és un instrument adequat per donar suport a una persona amb discapacitat en l'exercici de la seva capacitat jurídica? Enteneu que té en compte la seva voluntat i preferències?

La figura de l'assistència pot ser un instrument adequat, sempre que la persona que ofereix suports tingui en compte la voluntat i preferències de la persona.

Resposta:

Així es preveurà en l'avantprojecte, el qual pivota sobre la base de la voluntat, les preferències i els desitjos de la persona.

4.- Quins aspectes no previstos en la normativa actual (inclòs el decret Llei 19/2021, de 31 d'agost) s'han de tenir en compte per concloure d'una manera íntegra i definitiva l'adaptació del nostre dret a la Convenció de Nova York

No s'estableix què passarà amb les persones que rebien una prestació econòmica pel fet d'estar incapacitades legalment.

Per exemple:

- Les persones incapacitades legalment, a efectes de la Seguretat Social equivalia a un reconeixement del 65% de discapacitat, per tant, tenien dret a rebre la prestació per fill a càrrec per a majors de 18 anys. Què passarà en aquests casos?
- Les persones incapacitades legalment, a efectes de la Seguretat Social equivalia al barem de tercera persona, per tant, aquelles persones que tenien més del 65% de discapacitat, però no tenien reconegut el barem de suport de tercera persona, al estar incapacitades s'equiparava, i podien rebre la prestació per fill a càrrec per a majors de 18 anys. Què passarà en aquests casos?

Tot i que a l'actual normativa indica que al no ser un procediment contenciós no és necessària la intervenció d'un advocat ni d'un procurador, entenem que pot ser recomanable, i més en els casos de persones amb discapacitat intel·lectual, per tant, considerem que en aquests casos, es podria fer una excepció per tal que poguessin accedir al sistema de justícia gratuïta, i així si ho necessiten, poder disposar del suport de l'advocat i procurador gratuït.

Resposta:

D'una banda, pel que fa a la qüestió que pot incidir en les prestacions econòmiques, es posa de manifest que la Generalitat de Catalunya no té la competència per poder regular aquestes mancances que s'han donat i que l'Estat no ha previst a l'hora de dur a terme la seva regulació.

D'altra banda, pel que fa a la proposta sobre l'accés a la justícia gratuïta, atès que es tracta d'una qüestió processal que es regula a la llei estatal 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta, també se situa fora de l'àmbit competencial de la Generalitat de Catalunya.

Elaborar un model o plantilla o guia on constin els diferents plans de suports que puguin necessitar les persones amb discapacitat.

Resposta:

És imprescindible la divulgació que es porti a terme de la Llei. Un instrument que ajudi a aquesta divulgació pot ser l'elaboració de guies. L'Administració promourà la confecció d'aquestes guies.

5.- A grans trets i com a plantejament general, com s'ha d'encabir la institució de l'assistència i dels suports en la futura llei?

És important que a la sentència quedi reflectit si l'assistència serà o no representativa, i en quines àrees de la vida de la persona necessitarà aquest suport. Que des de Jutjats i/o Notaries no facin un simple canvi de terminologia, que es valori cada cas i s'estableixi un canvi de paradigma real.

Resposta:

El repte més gran de la norma, una vegada aprovada, és aconseguir l'aplicació correcta per part dels operadors jurídics, que ha de coincidir amb el nou paradigma establert per la convenció de Nova York. Aquesta és la preocupació màxima que es té en compte en l'elaboració dels treballs.

6.- Quina problemàtica pot suposar per les persones amb discapacitat la modificació judicial de la capacitat i com ho ha de resoldre la futura llei?

En casos en els quals la capacitat cognitiva i funcional de la persona pot variar (per exemple, problemàtica de malaltia mental o trastorn conductual associat a una discapacitat intel·lectual), s'hauria de tenir en compte en la valoració, que la persona pot tenir episodis freqüents d'inestabilitat conductual, emocional... en les què un dia pot decidir voluntàriament en el seu propi benefici, però un altre dia podria prendre decisions que podrien afectar en el seu benestar i/o qualitat de vida.

Resposta:

La reforma que es vol proposar segueix els principis de la Convenció de Nova York sobre els drets de les persones amb discapacitat i, en aquest sentit,

respecta la voluntat i les preferències de la persona sempre i quan aquesta sigui conscient i lliure.

4. Associació Intercol·legial de Col·legis Professionals de Catalunya

En la seva aportació, l'Associació Intercol·legial de Col·legis Professionals de Catalunya fa avinent que tota persona amb discapacitat física, psíquica, sensorial o amb malaltia mental necessita aquesta assistència i que aquesta assistència és donada per una diversitat de professionals de diferents àmbits.

L'Associació aporta una sèrie de reflexions del seu Grup de Treball sobre Discapacitat.

Aquestes reflexions abasten diferents àmbits relacionats amb el tema de la discapacitat: educatius, socials, de formació de professionals, de salut, del món del treball i jurídic:

- Necessitat d'implementar, en la seva totalitat, el Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc del sistema educatiu inclusiu (Decret d'Educació Inclusiva).
- Revisar les causes que motiven segregacions en els centres de dificultat especial i centres de màxima complexitat.
- Fomentar en el professorat la formació sobre diversitats.
- Sensibilitzar en els nous paràmetres d'igualtat de tracte i no discriminació a la societat i a les famílies.
- Promoure que l'entorn social sigui inclusiu.
- Promoure activitats de lleure i esport inclusiu.
- Revisar el disseny dels parcs infantils que no ajuden a la inclusió.
- Recuperar la programació d'Escoles de Pares.
- Impulsar en els professionals un tracte respectuós envers les persones amb discapacitat.
- Facilitar la informació sobre l'estat de salut de forma comprensiva.
- Promoure la inclusió activa als tallers ocupacionals i als Centres especials de treball (CET).
- Revisar el tractament a la gent gran amb discapacitat evitant que estiguin barrejats amb joves i no tractant-los de forma infantil.

Resposta:

Aquestes propostes reflecteixen unes necessitats d'absoluta evidència i s'han de desenvolupar en polítiques públiques, ja sigui amb instruments de caràcter normatiu com no normatiu. No obstant, és clar que les qüestions plantejades no constitueixen una matèria objecte de regulació en aquesta iniciativa de modificació del Codi Civil de Catalunya. Tanmateix, cal que es promogui el diàleg entre els diferents departaments afectats per cobrir aquestes necessitats.

- Respectar la voluntat de la persona referent al tractament. No se'l pot obligar contra la seva voluntat.

Resposta:

Es té en compte en la regulació que s'està treballant, en la qual s'inclou que les mesures de suport s'han de guiar, preferiblement, per la voluntat, les preferències i la lliure autonomia de la persona concernida en tot moment, llevat

dels supòsits en què no sigui possible i operi, de forma excepcional, la representació.

- Promoure d'un forma transversal la formació dels diversos col·lectius de professionals que intervenen en el tractament de la discapacitat
- Agilitzar els tràmits judicials i administratius referents a mesures de suport a la les persones amb discapacitat
- Impulsar una reforma del sistema de serveis socials

Resposta:

Aquestes propostes no constitueixen una matèria objecte de regulació en el Codi Civil de Catalunya. Tanmateix, el Departament de Justícia pot intentar promoure el diàleg amb els Departaments competents per tal que ho duguin a terme.

- Valorar la situació de les persones que no tenen capacitat de comunicació o de formació de la voluntat

Resposta:

La voluntat de la persona és un principi troncal que regeix els treballs que s'estan duent a terme.

- Necessitat de diferenciar la discapacitat física de la intel·lectual a l'hora d'establir les mesures de suport

Resposta:

Es fa una regulació general que depèn de la voluntat de la persona i per aquest motiu, es pot adaptar per a qualsevol tipus de discapacitat.

- Reflexionar sobre la manca d'acceptació de la malaltia en persones amb malaltia mental i les seves conseqüències

Resposta:

Es deixa constància que, si escau, es tindrà en compte en la regulació que s'està treballant.

- Concretar les funcions de la figura de l'assistència com a suport a la persona amb discapacitat

Resposta:

Està previst per a incloure-ho en la regulació en la qual s'està treballant.

- Garantir l'assessorament d'advocats en els procediments judicials que afectin a persones amb discapacitat, especialment intel·lectual

Resposta:

Atès que es tracta d'una qüestió processal que es regula a la llei estatal 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta, se situa fora de l'àmbit competencial de la Generalitat de Catalunya.

- Dificultats per l'accés al mercat de treball ordinari (no protegit)

Resposta:

Aquestes propostes no constitueixen una matèria objecte de regulació en el Codi Civil de Catalunya. Es pot intentar promoure el diàleg amb el departament competent en matèria de treball i afers socials per tal que ho dugui a terme.

- Reflexionar sobre la frustració, rebuig, no acceptació de la pròpia discapacitat, desmotivació, dificultats en la gestió emocional.

Resposta:

Es reflexionarà sobre la problemàtica que això comporta i si pot ser objecte d'alguna mesura que es pugui incloure en algun precepte de la regulació.

- Manca de recursos per la preparació i accés al mercat de treball actual, baixes rentes, dificultats per sortir del mercat de treball protegit i gaudir d'una inclusió plena i real.

Resposta:

Aquestes propostes no constitueixen una matèria objecte de regulació en el Codi Civil de Catalunya. Es pot intentar promoure el diàleg amb el departament competent en matèria de treball i afers socials per tal que ho dugui a terme.

- La discapacitat pot suposar una situació de risc d'exclusió i vulnerabilitat social.

Resposta:

Es té plena consciència d'aquesta problemàtica i de les situacions en les quals pot derivar i, per tant, es tindrà en compte en la regulació en què s'està treballant a fi d'eradicar-la o intentar pal·liar els efectes que pugui comportar.

- Instaurar un servei d'assessorament/orientació pel que no pugui accedir a una professió i poder-la reorientar a d'altres formacions/professions

Resposta:

Aquestes propostes no constitueixen una matèria objecte de regulació en el Codi Civil de Catalunya. Es pot intentar promoure el diàleg amb el departament competent en matèria de treball i afers socials per tal que ho dugui a terme.

- Establir una persona de suport per garantir la seguretat del grup quan sigui necessari

Resposta:

La regulació que s'està elaborant no pot establir aquests tipus de garanties.

- Garantir que es puguin realitzar tots tipus d'intervencions de reanimació en cas d'urgència (En funció de la discapacitat no poden realitzar la reanimació cardiopulmonar (RCP) segons regula la Llei 3/2008).

Resposta:

La proposta no constitueix una matèria objecte de regulació en el Codi Civil de Catalunya. Es pot promoure el diàleg amb el departament competent en matèria de salut.

5. Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA)

FESOCA planteja consideracions sobre suports a la comunicació: discapacitat sensorial, diversitat, tipologia de suports a la capacitat jurídica, sobre l'adequació de la diversitat als diferents suports, sobre el finançament públic pressupostari i la formació professional. FESOCA fa una sèrie de consideracions en relació als suports a la comunicació atenent les especificitats del col·lectiu, reiterant que la revisió Codi Civil de Catalunya ha d'incloure la regulació del suport a la comunicació i afegint que la revisió de la present llei ha de tenir en compte les diferents discapacitats (sensorial, física, intel·lectual i mental).

Finalment, FESOCA conclou que s'ha de garantir el suport a la comunicació en l'exercici de la capacitat jurídica de les persones sordes i de les persones sordcegues, així com de persones que sense ser-ho sí que presenten dificultats comunicatives, per evitar una discriminació i una manca d'accessibilitat comunicativa.

Resposta:

Està prevista la regulació general del dret a tenir tot tipus de suport per a qualsevol discapacitat, inclosa, en aquest sentit, la discapacitat sensorial.

6. Càtedra UNESCO para reflexionar sobre paz, solidaridad y dialogo intercultural

Proposta resum de les consultes realitzades a famílies i entitats tutelars que treballen amb la discapacitat com a resultat d'unes Jornades realitzades en la Universitat Abat Oliba CEU amb motiu de les modificacions legislatives en matèria de discapacitat.

La Càtedra UNESCO para reflexionar sobre paz, solidaridad y dialogo intercultural aporta Reflexions de Fundacions Tutelars de persones amb discapacitat.

Amb la desaparició de la incapacitació, les entitats tutelars s'hauran d'adaptar a les noves figures de protecció i cal facilitar-ne el trànsit. Per això, i de forma esquemàtica, consideren que:

- Cal concretar si els Serveis Socials pagaran els mòduls de les assistències provinents de notaris.

Resposta:

Aquest tema no és competència del Departament de Justícia. És una qüestió que correspon al Departament de Drets Socials.

- Es destaca el mal funcionament dels jutjats en l'atenció als procediments actuals d'incapacitació. Amb la reforma es considera que estaran en una situació pitjor

Resposta:

Es pot promoure el diàleg amb les administracions competents per tal que intentin ser més receptives de la problemàtica i posin els mitjans necessaris per a pal·liar els efectes del mal funcionament.

- La no intervenció d'advocat en els procediments actuals de Jurisdicció Voluntària pot causar una indefensió de la persona necessitada de suports

Resposta:

La regulació dels procediments de jurisdicció voluntària no forma part de les competències de la Generalitat i, per tant, queda exclosa qualsevol possibilitat de modificació d'aquesta norma estatal.

- Cal concretar la funció que es reserva a les entitats del Tercer Sector
- Cal concretar qui ha d'emetre l'informe social previst en la nova normativa
- Cal concretar quins aspectes han de constar a l'informe social

Resposta:

Aquestes qüestions queden fora de la regulació del Codi Civil. Es pot promoure el diàleg amb el departament competent en matèria de treball i afers socials per tal que ho dugui a terme.

- Cal clarificar quin és el límit que pot tenir una persona per prendre decisions de forma conscient i responsable

Resposta:

Es considera que establir limitacions a una persona en el moment de prendre decisions és contrari als principis continguts a la Convenció de Nova York i, per aquest motiu, no està previst incloure-ho a la regulació que es proposa.

- Cal clarificar quina pot ser la responsabilitat de l'assistent representatiu

Resposta:

Està prevista la regulació de l'esmentada responsabilitat a la normativa que s'està treballant i desenvolupant.

- Cal clarificar les situacions personals derivades del veïnatge civil

Resposta:

Es considera que no és necessari clarificar aquest concepte, atès que s'apliquen les regles generals del veïnatge civil que preveu l'article 14 del Codi Civil espanyol.

- Cal clarificar el terme "residència habitual" i les seves implicacions al demanar una mesura de suport

Resposta:

En idèntic sentit que en el punt anterior, es considera que no cal entrar en el detall d'aquest aspecte, ja que s'apliquen les regles generals per determinar el que es considera residència habitual a aquests efectes.

- Cal clarificar si seran homologades judicialment les figures de protecció notarial

Resposta:

L'assistència notarial i judicial tenen el mateix valor. Per tant, es considera que no és necessari sotmetre-les a cap homologació.

- Cal clarificar si es pot designar de forma voluntària la persona que ha de controlar a qui ostenta l'assistència

Resposta:

La designa voluntària es preveu a la regulació en la qual s'està treballant.

- Cal concretar qui suporta les despeses del controlador

Resposta:

S'estudiarà a la regulació en la qual s'està treballant.

- Destaquen la situació de desprotecció de l'entitat de protecció en les anades a domicilis

Resposta:

Es considera que aquesta qüestió no és matèria per introduir en el Codi Civil. D'altra banda, són funcions que afecten al departament competent en matèria de drets socials.

- Cal concretar qui pot autoritzar accions de contenció en crisi de comportament

Resposta:

Es una actuació mèdica i s'ha de considerar com a tal.

- Necessitat de revisar els Protocols d'internaments no voluntaris

Resposta:

Es pot promoure la revisió una vegada estigui aprovada la normativa en què s'està treballant.

- Conveniència de la creació d'un Registre de Contractacions

Resposta:

No s'acaba d'entendre la pregunta. En tot cas s'ha de tenir en compte que no es poden crear Registres d'eficàcia civil i no es considera convenient la creació d'un registre administratiu.

- Cal clarificar si a la nova normativa es considera l'eximent de responsabilitat penal per motius de capacitat

Resposta:

La regulació penal d'aquesta qüestió excedeix de les competències atorgades a la Generalitat de Catalunya i, per tant, no pot ser objecte d'inclusió a la proposta del text en què s'està treballant.

- Cal clarificar l'anul·labilitat d'operacions mercantils

Resposta:

Es tindrà en compte a la regulació en què s'està treballant.

- Necessitat d'una formació especialitzada en discapacitat especialment en psiquiatria
- Necessitat de crear noves entitats de serveis d'ingressos greus
- Constatació de poc diàleg entre administracions competents en l'atenció a la discapacitat i amb les entitats del Tercer Sector
- Necessitat d'una formació transversal dels professionals que intervenen en el tractament de la discapacitat - Conveniència de fixar els perfils de les entitats que donaran suport
- Necessitat de reforma dels serveis oferts per d'administracions i les relacions amb les entitats privades
- Necessitat d'augmentar les dotacions econòmiques de les administracions
- Clarificar el futur de les actuals entitats tutelars i el suport que tindran per adequar-se a la nova normativa
- Clarificar les relacions entre les administracions, les entitats de suport i les famílies de les persones amb discapacitat

Resposta:

Tots aquests aspectes no son matèria susceptible de ser inclosa en el Codi civil. El que es pot fer és intentar promoure el diàleg amb els departaments competents per tal que ho dugui a terme.

- Revisar l'aplicació del RD 164/2019 de 22 de març.

Resposta:

Aquest Reial Decret és una normativa estatal respecte de la qual la Generalitat de Catalunya no ostenta competències.

- Reorientar les actuacions de les entitats bancàries per evitar frauds a les persones amb discapacitat i facilitar la funció de la persona de suport

Resposta:

És un tema de gran importància. Serà objecte d'estudi de com abordar aquesta situació. Cal buscar alguna fórmula per tal que a les entitats financeres se'ls hi puguin exigir actuacions. Aquesta fórmula haurà de ser compatible amb les diferents disposicions del nostre Ordenament Jurídic.

7. Col·legi de l'Advocacia de Barcelona

Aportacions que fa la Comissió de Drets de les Persones amb Discapacitat del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona a considerar en la reforma del Codi civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat.

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona inicia la seva aportació especificant que el debat s'ha de plantejar en la valoració que fa la persona de la realitat segons la seva capacitat natural. És aquí on s'han de concretar les mesures de suport que necessita la persona per poder actuar. Afegeix que la reforma s'ha de referir a totes les àrees de la vida personal i social, no només ha de ser una reforma de les lleis civils i processals.

Així, el Col·legi de l'Advocacia de Barcelona centra les seves aportacions en tres apartats: ordre normatiu, ordre processal i ordre social. En aquest cas, només tindrem en compte les aportacions de l'ordre normatiu ja que les d'ordre processal i social superen l'àmbit de l'objecte de modificació que s'està duen a terme. Les aportacions són les següents:

En l'ordre normatiu i de forma esquemàtica considerem que cal:

- Omplir de contingut la figura de l'assistència i especialment la representativa
- Possibilitar que la figura d'assistència representativa pugui ser exercida per més d'una persona de forma solidària
- Concretar la Guàrdia de Fet. El model actual del CCC és diferent al del CCE
- Tractament actual dels pares que queden equiparats a un tercer. Valorar la funció dels pares en la cura dels fills amb discapacitat i la seva relació quan son adults.
- Necessitat de diferenciar la discapacitat física de la intel·lectual per les mesures de suport.
- Establir nous sistemes de suport per la malaltia mental.
- Regular altres institucions civils amb la desaparició de la incapacitació (ex: substitució exemplar, ...)
- Clarificar les funcions del Defensor Judicial
- Necessitat de reflexionar sobre la diversitat de les capacitats, els criteris socials i culturals, l'envelliment progressiu de la població, l'augment de malalties que limiten la capacitat.
- Valorar la llei aplicable a les persones segons la seva nacionalitat, veïnatge i el territori on habiten de forma permanent o ocasional, aspectes contractuals o penals

Resposta:

La majoria de les propostes es tenen en compte en els treballs que s'estan duent a terme.

Tanmateix, pel que fa al veïnatge, cal considerar que no és objecte d'inclusió en el Codi Civil, ja que la Generalitat de Catalunya no té competències en aquesta matèria. Es pot promoure el diàleg amb l'Administració que en sigui competent per a dur a terme la reforma que s'escaigui.

- Reflexionar sobre la transcendència de les resolucions administratives i judicials, primàcia i atribucions
- Aplicació de resolucions sobre mesures de protecció estrangeres, judicials o notaries
- Eficàcia de mesures de protecció espanyoles a l'estranger
- Necessària llibertat de circulació de documents públics

- Necessitat d'un certificat europeu de representació de la persona amb discapacitat

Resposta:

És dret internacional privat, matèria sobre la qual la Generalitat de Catalunya no ostenta competències.

- La LJV (i la LEC) s'han modificat d'acord amb la reforma del CCE sense tenir en compte que a Catalunya hi ha altres institucions civils. Cal harmonitzar.

Resposta:

La Comissió de Codificació, en els treballs que està duent a terme, ha tingut en compte aquestes normes a les quals es fa referencia.

- Canvi de paradigma, respectar la voluntat de la persona, necessitat de formació per poder decidir.

Resposta:

És l'ideari del nostre Projecte, en el qual s'està treballant.

- Clarificar qui fa l'informe social i el contingut.
- Clarificar la situació de les persones que no estan en l'òrbita dels serveis socials

Resposta:

Aquestes qüestions no formen part de la matèria a regular pel Codi Civil. Són funcions que afecten al departament competent en matèria de drets socials.

- Valorar la situació de les persones que no tenen capacitat de comunicació o de formació de la voluntat
- Reflexionar sobre el suport que s'ha de donar contravenint la voluntat de la persona
- Clarificar la situació de transitorietat de les mesures vigents segons la normativa anterior

Resposta:

Ja es valora. Es tindrà en compte a l'hora de fer la regulació.

- Clarificar les funcions de la figura del Facilitador

Resposta:

No es considera que sigui adient incorporar aquesta figura a la nova regulació, atès que es tracta d'una figura administrativa i, en cap cas, civil.

- Judici de valor del notari sobre la capacitat de la persona que vol manifestar la seva voluntat i les opcions que aquest té per oposar-se.
- Dificultat de conèixer en alguns casos la voluntat de la persona amb discapacitat
- Necessitat de que l'adaptació de la normativa es faci en els terminis establerts

Resposta:

Es valoren aquests tres punts. Es tindrà en compte a l'hora de fer la regulació en què s'està treballant.

- Aclarir el tractament tributari del patrimoni protegit segons la legislació espanyola o catalana i harmonitzar-lo donant-li el mateix tractament fiscal.

Resposta:

En aquest moment s'estan estudiant actuacions per promoure que el Govern de l'Estat modifiqui la seva regulació per tal que els beneficis fiscals dels quals gaudeixen els patrimonis d'altres territoris s'apliquin als patrimonis protegits creats d'acord amb la legislació pròpia de Catalunya.

8. Associació Centres Socio-Sanitaris Catòlics de Catalunya

L'Associació de Centres Socio-Sanitaris Catòlics de Catalunya considera que és necessària la coordinació amb les administracions i l'obertura a atendre de la forma més adequada cada cas. Preocupen els canvis normatius i la manca de recursos per fer front a les noves realitats. L'Associació fa següents aportacions:

- Clarificar la figura de la guarda de fet i les obligacions del guardador.

Resposta:

Ja es valora i es tindrà en compte a l'hora de fer la regulació.

- Clarificar la intervenció de la fiscalia en el control de les persones ingressades amb deteriorament cognitiu. En la forma i en el temps.

Resposta:

Aquesta qüestió no es competència ni matèria del Codi civil, atès que la fiscalia depèn orgànicament del Ministeri de Justícia i la seva organització a nivell processal està regulada per les lleis processals les quals no formen part de les competències per poder promoure cap modificació.

- Concretar qui pot autoritzar accions de contenció en crisi de comportament.

Resposta:

Es una actuació mèdica i s'ha de considerar com a tal.

- Concretar en casos de deteriorament qui pot autoritzar l'aplicació d'un tractament o vacuna quan no hi ha família.

Resposta:

És discutible plantejar aquest tema dins la norma del Codi Civil, atès que és matèria sanitària i té repercussió en les funcions del departament competent en matèria de salut i la seva normativa directament aplicable. Es pot plantejar com una inclusió a la normativa civil en forma de remissió a la regulació que correspongui. Cal estudiar detingudament aquest tema.

- Concretar com afrontar el final de la vida quan no hi ha document de voluntats anticipades o la família no es posa d'acord.

Resposta:

Cal estudiar si aquesta qüestió pot ser objecte o no d'incorporar-se en el Codi Civil, atès que té un abast sanitari. De la mateixa manera que l'observació anterior es pot plantejar la inclusió en el Codi Civil en forma de remissió a la normativa que correspongui.

- Necessitat de revisar els Protocols d'internaments no voluntaris

Resposta:

Es pot promoure la revisió una vegada estigui aprovada aquesta norma, ja que es poden veure afectades les funcions i competències d'altres departaments.

- Necessitat d'una formació transversal dels professionals que intervenen en el tractament de la discapacitat.
- Agilitzar les respostes del serveis socials.
- Necessitat de reforma dels serveis oferts per les administracions i les relacions amb les entitats privades.
- Necessitat d'augmentar les dotacions econòmiques de les administracions.

Resposta:

Aquests quatre punts no son objecte de regulació en el Codi civil. El que es pot fer és intentar promoure el diàleg amb el departament competent en matèria de drets socials per tal que ho dugui a terme.

9. Federació Catalana d'Autisme

Tenint en consideració que la proposta de text normatiu encara no està feta, considerem que el text ha d'harmonitzar allò que gran part de la comunitat tan professional com científica defensa. I, en aquest sentit, cal reconèixer l'autisme com una condició del neurodesenvolupament i no pas com un trastorn mental. (Baron-Cohen, 2015, Leadbitter, 2021).

Resposta:

En l'elaboració del text normatiu es farà l'harmonització corresponent.

10. DINCAT

Les propostes que fa DINCAT a la modificació del Codi civil de Catalunya en matèria de suports en l'exercici de la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat abasten varis nivells: normatiu, processal, de finançament i altres que inclouen l'ampliació de funcions de les entitats de suport a l'exercici de la capacitat jurídica i a les fórmules de minimització de les implicacions negatives de la desaparició de la incapacitació. Com ja hem comentat en les aportacions que han fet altres entitats, només es tindran en compte les aportacions de caire normatiu atès que les aportacions que fan referència a l'àmbit processal no són competència de la Generalitat i les de finançament i les incloses en l'apartat altres pertanyen

a altres àmbits de les polítiques públiques que no pertocquen a l'avantprojecte objecte d'aquest procés participatiu.

Pel que fa a les aportacions de nivell normatiu, són les següents:

1. A nivell normatiu:

1.1 Regulació de la figura de l'Assistència

- Regular de forma detallada el règim, abast i contingut de la figura de l'Assistència.
- Regular de forma detallada del règim, abast i contingut de la figura de l'Assistència representativa amb la finalitat de que es compleixi el caràcter d'excepcionalitat propi d'aquesta figura.

Resposta:

Es tindrà en compte en la regulació que s'està treballant.

1.2 Altres mesures de suport:

- Regular de forma detallada el règim, abast i contingut de la figura de la guarda de fet, ja que la regulació d'aquesta figura prevista al Codi Civil de Catalunya es diferent del Codi Civil espanyol.
- Regular de forma detallada el règim, abast i contingut de la regulació de la figura del Defensor Judicial.

Resposta:

La guarda de fet, en els treballs que s'estan duent a terme es reserva per les persones menors d'edat.

La figura dels suports informals es delimita i s'estableix per a les persones majors d'edat amb discapacitat perquè són més conformes a la Convenció de Nova York sobre els drets de les persones amb discapacitat.

Per últim, la figura de la defensa judicial està prevista en la regulació.

Proposta: cal que a la reforma es concreti el contingut i l'abast de totes les figures de suport, les salvaguardes i la supervisió. Definir molt bé qui ha de prestar aquests suports però mitjançant una regulació flexible que permeti l'adaptació a les diferents circumstàncies i necessitats de cada persona. No fer-ho, provocaria inseguretat jurídica amb el risc que això comporta en termes d'abandonament a la persona.

Resposta:

Es tindrà en compte en la regulació que s'està treballant.

1.3 Regulació de la figura del Facilitador:

Regular de forma detallada el règim, abast i contingut de la figura del Facilitador.

Resposta:

No es considera que sigui adient incorporar aquesta figura a la nova regulació, atès que es tracta d'una figura administrativa i, en cap cas, civil.

Joan Ramon	Joan Ramon Casals
Casals Mata -	Mata - DNI
DNI	(SIG)
(SIG)	2022.09.28 10:15:19
	+02'00'
	2021.001.20145

Director General de Dret, Entitats Jurídiques i Mediació